

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "ทัศนะของผู้กระทำผิดทางเพศต่อการเข้าโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศ : กรณีเรือนจำกลางนครปฐม" เนื่องจากสภาพปัจจุบันสถิติการเกิดอาชญากรรมทางเพศเพิ่มสูงขึ้นและมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนความรุนแรงที่เกิดจากอาชญากรรมทางเพศส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเหยื่อและยากที่จะลืมเลือน ซึ่งเมื่อผู้ต้องขังทางเพศถูกตัดสินลงโทษจำคุกและถูกส่งมาอยู่ในความดูแลของกรมราชทัณฑ์แล้วนั้น กรมราชทัณฑ์ได้จัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดรูปแบบต่าง ๆ และได้ดำเนินการจัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศ ณ เรือนจำกลางนครปฐมเป็นแห่งแรก อันเป็นมูลเหตุจูงใจในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของผู้ต้องขังคดีความผิดทางเพศและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศซึ่งมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองทั้งก่อนและหลังเข้าโปรแกรมฯ และเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การศึกษานี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Survey Research) ศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดในคดีข่มขืนกระทำชำเรา คดีรุมโทรม และคดีพรากผู้เยาว์ ซึ่งคดีถึงที่สุดแล้วและถูกศาลพิพากษาให้จำคุกและเข้าโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศทั้ง 2 รุ่น ณ เรือนจำกลางนครปฐม โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จำนวน 50 คน และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ต้องขังจำนวน 5 คน รวมถึงการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโปรแกรมฯ จำนวน 5 คนและญาติผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้วซึ่งได้ผ่านการเข้าโปรแกรมฯ จำนวน 1 คน

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยในลักษณะของการตีความ โดยสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เพื่อนำข้อมูลมาสรุป ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำผิดทางเพศ นอกจากนี้จะได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยเครื่อง

คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อวิเคราะห์แบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละและการหาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Crosstab) โดยเสนอผลการศึกษาในรูปของตารางประกอบคำบรรยายและการวิเคราะห์ ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี กระทำผิดในคดีฐานพรากผู้เยาว์ โดยมีกำหนดโทษน้อยกว่า 5 ปี ซึ่งผู้ต้องขังมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมีสถานภาพโสด สำหรับอาชีพก่อนต้องโทษของผู้ต้องขังส่วนใหญ่คือ อาชีพรับจ้าง ซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 5,000-10,000 บาท เมื่อผู้ต้องขังเข้ามาในเรือนจำกลางนครปฐม เจ้าหน้าที่ได้จัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศซึ่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโปรแกรมฯ ได้ให้ทัศนะว่า โปรแกรมฯ ได้จัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับผู้ต้องขังทางเพศโดยมีการสอดแทรกข้อคิดผ่านกิจกรรมทุกกิจกรรม เพื่อให้ผู้ต้องขังตระหนักและสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองได้ ซึ่งกิจกรรมที่จัดว่าเป็นกิจกรรมที่มีผลต่อสภาพจิตใจของผู้ต้องขังมากที่สุดคือ กิจกรรมสำนึกบาปโดยการเปิดโอกาสให้เหยื่อมาพูดถึงผลกระทบที่ได้รับภายหลังตกเป็นเหยื่อ ทำให้ผู้ต้องขังมีจิตสำนึกมากขึ้น และจากการประเมินผลโดยนักจิตวิทยาทำให้ทราบว่า โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศมีส่วนช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้มีวินัยในตนเองมากขึ้นและมีความสำนึกต่อการกระทำผิดของตน นอกจากนี้ผู้ต้องขังยังยอมรับว่าโปรแกรมฯ สามารถช่วยแก้ไขฟื้นฟูการกระทำผิดทางเพศได้ ซึ่งทำให้เกิดความอดทนและมีระเบียบวินัยและใจเย็นมากขึ้น สำหรับกิจกรรมที่เห็นว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการสำนึกผิดมากที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้เหยื่อทางเพศเข้ามาพูดและสอน ช่วยให้สำนึกถึงความผิดที่ได้กระทำลงไป ส่งผลให้สภาพจิตใจเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ มีความรู้สึกสงสารและเห็นใจเหยื่อมากขึ้น รู้สึกละอายใจต่อสิ่งที่กระทำผิดต่อเหยื่อ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่จัดโปรแกรมฯ ยังให้คำปรึกษาที่ดี ทำให้มีจุดมุ่งหมายในชีวิต และจะไม่กลับไปกระทำผิดอีก ตลอดจนญาติผู้ต้องขังยังมีความเห็นว่าภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ ผู้ต้องขังมีทัศนคติที่เปลี่ยนไปมากอย่างเห็นได้ชัด เช่น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และครอบครัว ตลอดจนมีจิตใจที่อ่อนโยนขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ต้องขังยังมีการวางแผนชีวิต คือ ศึกษาต่อและช่วยทำงาน ซึ่งเห็นได้ชัดว่ามีพฤติกรรมที่ดีขึ้น สำหรับปัญหาอุปสรรคในการจัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศนั้น ผู้ต้องขังมีความเห็นว่าสถานที่ ระยะเวลา กิจกรรม อุปกรณ์และเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมดีแล้ว

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำผิดทางเพศ : ศึกษากรณีเรือนจำกลางนครปฐม ผู้ศึกษาสามารถสรุปได้ว่าโปรแกรมฯ ดังกล่าวมีผลต่อทัศนคติในทางบวกต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง นั่นหมายความว่า โปรแกรมฯ ที่ดำเนินการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ แต่อย่างไรก็ตามสมควรที่ได้รับการพัฒนาขึ้น ๆ ไป ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่ที่เข้าโปรแกรมฯ จะเป็นผู้ต้องขังที่อยู่ในช่วงวัยทำงาน คือ อยู่ในช่วงระหว่าง 21-30 ปี และส่วนมากจะเป็นโสด ดังนั้น โปรแกรมฯ ดังกล่าวควรหากิจกรรมที่เหมาะสมกับคนที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น การส่งเสริมด้านกีฬา และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์จะได้ไม่เกิดความฟุ้งซ่าน เพราะคนกลุ่มดังกล่าวมักจะว่าเหว่หรือไม่สามารถแสดงพฤติกรรมทางเพศได้ง่ายกว่าบุคคลที่มีครอบครัวแล้ว

2. ผู้ต้องขังส่วนมากจะมีระดับการศึกษาที่ต่ำ ดังนั้น โปรแกรมฯ ควรเน้นหนักการพัฒนาระดับการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และทำให้ระดับคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น ผลก็คือ ความมีศักดิ์ศรีของตนเอง ทำให้มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

3. เรือนจำกลางนครปฐมควรจัดหาสถานที่ที่เหมาะสม เพียงพอ และเป็นเอกเทศของการดำเนินงานเกี่ยวกับโปรแกรมดังกล่าว

4. กิจกรรมการเยี่ยมญาติใกล้ชิดเป็นกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการเสริมสร้างความอบอุ่นภายในครอบครัว ดังนั้นเรือนจำกลางนครปฐมควรเพิ่มกิจกรรมดังกล่าวให้มากขึ้น

5. กรมราชทัณฑ์ควรเพิ่มนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาในการดำเนินกิจกรรมและให้คำปรึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาทัศนคติของญาติผู้ต้องขังกระทำผิดทางเพศต่อโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศ

2. ควรศึกษาด้านการประเมินพฤติกรรมของผู้กระทำผิดทางเพศหลังเข้าโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศ

3. ควรมีการศึกษาสภาวะจิตใจของผู้กระทำผิดทางเพศว่าเป็นสาเหตุของการกระทำผิดทางเพศหรือไม่